

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy hóra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásában (Kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBREECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többször hirtetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újdonság sora 50 kr.
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.

Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A nyomdász-sztrájk véget ért. Igy máától kezdve rendes nagyságban jelenik meg a lapunk. Előfizetőink eddigi szives elnézésükért fogadják köszönetünket!

Az inség.

Nagy inségről hoznak hírt az újságok. Oroszország népének igen jelentékeny — majdnem harmadrésze — éhséget szenved. S e hirre megrázkódik minden ember, kiben egy csepp emberi érzés van.

De a mai fennen dicsért humanizmus ezzel bevégeztnék is tekinti kötelességét s néhány sajnálkozó frázis hangoztatása után napi rendre tér.

Hát Magyarországon, hol az orosz szimpatia hémérője bizony állandóan zérus alatt áll, ez még érthető, bár nem helyeselhető, hogy az orosz nép segítségért esdő panasza nem talál visszhangra; de hol marad el a csehek, szerbek s a többi »szláv testvérek«, hol marad el az oroszokért annyira lelkesülő francziák segédleme?

Bizony senki sincs, a ki a szegény orosz nép nyomorát enyhíteni sietne.

De nem erről akarunk mi beszélni.

Az orosz nép küzdelme az éhinséggel csak eszmetársulásból jutott eszünkbe. Vagyis — hogy mindenki értsen bennünket — azért jutott eszünkbe az oroszországi inség, mert az Oroszországhoz hasonló sorsnak néz eléje a mi felvidéki népünk is.

A folyó évi rossz termés nem elegendő arra sem, hogy hozamából tavaszig is tengethesse valahogyan életét az egész felvidék népe. A burgonya hiányát már most is tengeri-liszttel pótolja a nép, mert sem rozsa, sem árpája nincsen. A tengerit pedig kölcsön vett pénzen szerzi be.

De hogy lesz majd tavaszkor, mikor nemcsak a mindennapi kenyérről, de a vetőmagról is kellend gondoskodni?

Pénztelenül, kimerített hitellel mit vessen be földjébe s miből éljen a jövő aratásig ez a szegény nép?

Itt nem csak a matematikai pontossággal beállandó éhség csilapításáról, de a nép jövő megélhetésének biztosításáról is van szó. A ki nem fog vethetni, az a jövő évben sem fog arathatni.

És nálunk mégis szörnyűködnek az oroszországi állapotokon!... Pedig ott a csár 50 millió rubelt bocsátott a nép inségének enyhítésére, Tolsztoj gróf és családja pedig igazi apostoli munkára vállalkoztak e tekintetben s nem csak a sa-

ját gazdaságuk minden rubeljét fordítják az éhség enyhítésére, de az éhezők nevében felcaptak kéregetőknek s az adakozási összegek halomszámra gyűlnek Tolsztojéknál.

Nálunk pedig a múlt évi áldatlan termés dicsőségére még a szokottnál is jobban működik az adóprés; arra pedig, hogy a csekély terménykészlet elfogytával, miből fog élni s mit fog tavasszal vetni a nép, alig van gondja valakinek.

Hát mi azt hisszük, hogy az oroszországi éhinség felett való szörnyűködés helyett inkább helyén volna nálunk elejét venni a bekövetkezendő és pedig — mint már feljebb említettük — matematikai pontossággal bekövetkezendő éhinségnek a szükséges termények beszerzése és a rossz termés által sújtott nép közt részt ingyen, részt pedig azok árának hosszabb idő múlva és részletekben történendő visszafizetése mellett hatóságilag eszközöndő kiosztása által.

Nagyon komoly dolog ez. Itt a nem-bánomság oly katasztrófát szülhet, mely a felső megyék gazdasági érdekeire egy évtizedre is bénítólag hathat.

Hedry Bódog.

A zsinat. Szombaton délelőtt a református zsinat négy órahosszat tartó ülésében befejezte a kilenczedik paragrafus felett támadt heves vitát s ezután a következő, nagyon rövid szakaszt is elfogadta, minden észrevétel nélkül. — Az ülés kiemelkedő mozzanatai a kilenczedik szakasz egyes pontjai feletti szavazatok voltak. Fejes indítványát elvetették, s csak a Beóthy Zsigmond módosítását fogadták el, mely szerint jövőre nézve az erdélyi kerület is a presbyteriumok által tartozik választani zsinati képviselőit. A szakasz második pontjánál tíz képviselő névszerinti szavazást kért, a melynek eredménye az lett, hogy a zsinat hetvenegy tagja, akik igen nem szavaztak, a zsinat harmincz tagjával szemben, a kik nemmel szavaztak, a törvényjavaslat most említett pontját az eredeti szöveg szerint fogadta el. Említésre méltó, hogy azok között, a kik a konszisztoriális rendszer vagyis Erdély mellett igennel szavaztak és így a kérdést eldöntötték, tizenhét erdélyi képviselő van. Tehát a döntő szótöbbségnek majdnem felerésze az erdélyi kerület zsinati képviselőinek szavazása által keletkezett. Két erdélyi képviselő nem volt jelen a szavazásnál s így nem szavazott. — A törvényjavaslat részletes tárgyalását folytatják.

Az ellenzéki választási mozgalmak hatalmas arányokban folynak ország-szerte. Vasárnap Szolokon és Kolozsváron voltak nagy pártgyűlések. Amott Jászkun-Szolnokmegye függetlenségi és 48-as pártja tanácskozott és szervezkedett. A gyűlésen több országos képviselő is részt vett, köztük az országos végrehajtó-bizottság megbízásából Polonyi Géza is. A gyűlés a legnagyobb rendben, élénk lelkesedés mellett ment végbe, s a szervezkedés a viszonyok pontos mérlegelésével, jó előrelátással történt meg. A gyűlésen tett

felszólalásokból kitűnt, hogy a jász-nagykunszolnokmegyei függetlenségi és 48-as párt nem óhajt semmiféle szolidaritást az Ugron-féle 48-as párttal. Kolozsváron a nemzeti párt gyűlést tartott s mint látszik, az erdélyi részekben az ellenzéki áramlat erős arányokat ölt. Apponyi gróf hosszabb beszédben vázolta a helyzetet s az Ugron-féle 48-as párt és a nemzeti párt a választások alkalmára szövetségre léptek egymással.

A képviselőház hétfőn rövid ülést tartott, a melyen Perlaki Elék, Szálybely Béla és Ordódy Pál a közgazdasági bizottság előadói terjesztették be jelentéseiket a kereskedelmi szerződésekről. Ugron Gábor csak most látta a ház naplójában Fejérváry honvédelmi miniszternek a ház mult ülésén tett és reá vonatkozó azt a kijelentését, hogy »ezt a hősiességet ismerjük s azt a valódi értékére devalváljuk.« Erre vonatkozólag kijelenti, hogy ezt a mult ülésen a nagy zajban nem hallotta, különben mindjárt megette volna rá megjegyzését. A honvédelmi miniszternek már elég alkalmat adott arra nézve, hogy ezt kipróbálja és nem rajta mult, hogy a miniszter meg nem tette. Az elnök jelentette ezután ki, hogy a kereskedelmi szerződések tárgyalását a szerdai ülésre tüzték ki, mindjárt a tanítói nyugdíjtörvény tárgyalása után. A ház nagy többsége elfogadta, hogy a kereskedelmi szerződéseket már a szerdai ülésen tárgyalják.

BELFÖLD.

Pancsova város azzal a kérelemmel fordult a képviselőházhoz, — hogy külön országgyűlési képviselőt választhasson. Ebben az ügyben küldöttség is járt a miniszterelnöknel, a ki a küldöttséget szívélyesen fogadta, s kijelenté, hogy a kérelmet méltányosnak és igazságosnak találja. Egyszersmind kilitásba helyezte, hogy a kérelem soronkívül fog elintéztetni. A küldöttség ezután a képviselőház elnökénél is tisztelgett, a ki szintén szívesen fogadta s a legjobb reménnyel bocsátotta el a pancsovaiakat.

Károlyi Gábor gróf ajándéka. Székesfehérvárott e hó 21-én fogják a városháza közgyűlési termében ünnepiesen leleplezni Kossuth Lajos arcképét, melyet Karlovicsky Bertalan festőművész festetett Károlyi Gábor gróf Székesfehérvár város számára.

KÜLFÖLD.

A haza földje. Dom Pedro hagyatékában veje, Eu gróf, egy kis lepecsételt zacskót talált. Föld volt benne és egy czédula, — a melyre a következőket írta az ex-császár: »Ez a föld hazámból való s azt óhajtom, — hogy koporsómba tegyék, ha hazámon kívül halok meg.« Az elhunyt kívánságát teljesítették. A braziliai földet belevarrták egy kis vánkossa s feje alá tették a halottnak.

A volt bolgár fejedelem nyugdíja. A bolgár szobránje decz. 12-iki ülésén az összes képviselők fölállva, közfölkialtással megszavazták az indítványt, hogy Hartenau-grófnak évi 50,000 frank nyugdíj engedélyeztessék.

Elhunyt főherceg. Az uralkodóháznak ismét gyásza van. Zsigmond főherceg tegnap délben 65 éves korában elhunyt. A boldogult fia volt Rainer főhercegnek, a lombard-velencei alkirálynak s mint ilyen testvérbátyja a közelebb elhunyt Henrik főherceg-

nek. Zsigmond főherceg, a ki a hadseregben altábornagyi rangot viselt, tagja volt a magyar főrendiháznak is.

A megtámadott Debreczen.

Debreczen. decz. 12.

Válasz a »Budapesti Hírlap«-nak.

Írta: Komlósy Arthur.

(Folytatás és vége.)

Felhívtam a kortársakat, hogy szóljanak hát hozzá a kérdéshez. Eleget gondolkozhattak rajta, hiszen néhány hét múlva éppen 43 esztendeje lesz azoknak a dicső napoknak, midőn Debreczent Magyarország fővárosává tették a nemzet választottjai s ezt a kis pünkössti királyságot nem bírják neki megbocsátani, elfeledni.

Évtizedek óta lappang a tűz, hamu alá rejtett parázként, néha-néha sistergett is, alig észrevehetőleg, de rögtön elnyomták az őrtálló honfiak. Kár volt! Fel kellett volna lobbantani teljes erővel s úgy szembezállani, megküzdeni vele és legyőzni őt teljesen!

Most Sipulusz (Rákosi Viktor), a magyar hírlapirodalomnak egyik legzamatosabb tollu harciosa élesztette föl újra a tüzet, melyben bélyeg-vasat tüzesített ugyan részünkre, a szegény bélyegét napok óta tartja felénk s kész azt, ha kell, homlokunkra is sütni; fájó érzet, mindazonáltal köszönet neki, hogy alkalmat szolgáltatott végre Debreczennek, hogy e kérdés szegyenítő hatása alól a magyar nemzet által egyszer s mindenkorra felszabadíttassék.

Megkérdeztem a kortársakat. Felhívtam őket válaszalásra. Sértette őket a kérdés fölvetése is. Méltatlanság azt kívánni, hogy erre még feleletet is adjanak. Mindig így volt ez, mióta a világ fentáll, hogy sohase voltak Debreczennel megelégedve, akármit tett, azt gáncsolták, kicsinyelték, gunyolták; már pedig ha mindig azt leste volna a város, hogy mások mit akarnak tőle, — saját magára gondolni ideje sem maradt volna, pedig erre nagy szüksége volt mert majd mindig magára, önerejére kellett támaszkodnia, hiába várt vagy kért volna segílyt az országtól, vagy annak bármely részétől, mindig nagy határára, gazdagságára lett utalva.

Ilyen nyilatkozatok mellett érkeztek be hozzám adatok a 48-49-iki eseményeket Debreczenben átélta uraktól és hölgyektől, — azon kikötéssel, hogy közleményeiket nem a nyilvánosság számára teszik, nevök alatt czikkeznini pedig éppen nem kívánnak.

A »Budapesti Hírlap« f. hó 10-én megjelent 339-ik számában K. T. ur által közölt sértő nyilatkozat engem sem kötelez többé, hogy adataimmal hallgatásban maradjak és a mennyire lehetséges, tárgyilagosan, harag és kedvezés nélkül adom azokat elő, rövid kivonatban.

1848 decz. 31-én éjfél 11 órakor mondtotta ki Pesten a felsőház és képviselőház egyes ülésében (elnökök: b. Perényi Zsigmond és Pázmány Dénes), hogy a kormány (honvédelmi bizottmány) és a nemzetgyűlés ideiglenesen, a míg t: i: a Pest körül vivandó harcok sorsa eldől, Debreczenbe helyezi át székhelyét s utasított kormány-elnök Kossuth Lajos, hogy az átköltötést már másnap, jan. 1-én foganatosítsa. 1849 jan. 3-án viradóra érkezett Debreczenbe Kossuth Lajos honvédelmi bizottmányi elnöknek 1848 jan. 1-én kelt hivatalos levele, melyben tudatja a nemzetgyűlés ezen határozatát; felhívja és utasítja Debreczen város közönségét, hogy méltányos fizetés mellett úgy az ország-

gyűlés, mint a kormány számára szállásokról gondoskodjék, a lokalitásokat számbavegye, s kivált országgyűlési tanácskozási terem és mellékhelyiségeiről, hogy a kényelem mellett a nyilvánosságnak is megfelelően. Fogadósok is utasítottassanak, hogy hiány ne legyen. Maga a honvédelmi bizottmány elnöke kedvesen venné, ha számára oly szállás lenne, — a bizottmány hivatali irodája is helyet találna.

Ennek folytán azonnal városi igazgató bizottmány alakult, mely mindent elkövet arra nézve, hogy a nemzet képviselői, ha fővárosi fényben és kényelemben nem is, — de legalább bőszi-nté magyar fogadásban részesüljenek. Lásd »Alföldi Hírlap«, 1849 jan. 4-iki szám, 6-ik lap. Szerkesztették: Telegdy László és Szanka József.*

1849 jan. 6-iki kelettel jelent meg a nemzet-kormány nevében Kossuth Lajos által aláírt és Debreczen város közönségéhez intézett proklamáció, mely — a hivatalos »Közlöny« még nem működővén — az »Alföldi Hírlap« jan. 7-iki számában tételt köze. Ebben Kossuth Debreczent a nemzet nevében a magyar szabadság órvárosának nyilatkoztatja, az országgyűlést és kormányt a debreczeniek becsület-érzésének rendithetetlen sziklájára helyezi.

Debreczen városa ezelőtt 43 évvel — nincs azon mit tagadni, mit szegyenleni — egy nagy falu volt. Arra, hogy négy, országosnak nevezett nagyvásárja alkalmára a vidéki atyfiakat akár hét vármegyéből is elhelyezgesse, saját területén szekerestől, lovastól, csak be volt rendezkedve valahogy, a századokon át gyakorolt szokásoknál fogva is, de már arra csakugyan nem volt elkészülve, hogy 1849. január elsejére arra virradjon, hogy Magyarországnak alsó és felső parlamentjét, annak kormányát, tanácskozó termekkel, hivatalos helyiségekkel s végre a képviselőket, kormányhivatalokat, azok családjait és cselédségét, lakással és élelemmel is ellássa és pedig több hónapokon át.

Nem könnyű dolog volt tehát annak a városi igazgató bizottságnak a feladata, kivált ha tekintetbe vesszük, hogy a katonai szállások és férhelyek annyira igénybe voltak véve, hogy a saját önkénteseinkből alakított honvéd zászlóaljnak 600 emberével a két mértföldnyire eső B.-Ujvárosra kellett átmenni, hogy megalakulhasson. Mégis mi történt? Mily szépen oldotta meg nehéz feladatát a város az által, hogy szívvel-lélekkel sietett minden tényező segédkezet nyújtani, hogy a haza sorsát intéző kormány és nemzet-gyűlés, azok tagjai, a lehető kényelem mellett otthon találják magukat. A felső-tábla részére a Bárczay-ház (most Podmaniczky-palota), a képviselőház számára a reformátusok főiskolájában levő szöszékek, padok és karzattal ellátott imaterem (oratórium) lett átengedve; a közös és fontosabb ülések pedig a nagytemplomban tartattak. A honvédelmi bizottmány hivatalos helyiségei, a kormányelnök és családja számára a városházának első emeleté kiürítették, — s a mi csak butorzat, ágynemű s egyéb kényelmi eszközök, fényüzési czikkeek szükségesek voltak, mind Debreczen város előkelő hölgyeitől kerültek fel nemcsak ide, hanem számos köz- és hivatalos helyekre. — És sem e helyekért, sem e szivességből nyújtott ellátásokért nem fizetett sem az ország pénztára, sem az egyesek zsebe egy garas díjat sem.

Igy várta Debreczen a magyar kormányt és nemzet-gyűlést, tőle telhetőleg elkövetve mindent, hogy kinek-kinek lehető kényelmet nyújtson s nem gondolva a kilátásba helyezett illő díjak elmaradásával, nem törődve azal sem, hogy a rendes sorkatonasághoz besorozott s az olaszországi csatatéren mézár-

*Utóbbit a muszkák kancsukával halálra verték. Szerk.

székre vitt ifjakon kívül mint önkéntesek és nemzetőrök, a férjek, apák és testvérek legjobb férfikorukban, a csatamezőn, Aradon és Erdély bérczes távolában már hónapok óta türték a táborozással járó szenvedéseket, ontották véréket s áldozták életüket a hazáért, a szabadságért. Hiszen alig tudunk valamire való debreczeni embert, 16 évtől 60 évig, sőt azontul is, ha a fegyverfogásra alkalmas volt, hogy hosszabb, rövidebb ideig oda ne lett volna, mint tüzer-fiu, önkéntes, gyalog, vagy lovas-nemzetőr, honvéd vagy rendes katona a csatatéren.

Elérkezett január 6-ika, s a kormány társzekerői, a képviselők hintói, málhás-kocsijai, a hivatalos podgyászok, iratok, a kormányhivatalnokok, nők s gyermekekkel Szolnoktól Debreczenig egy véget érni nem akaró sort képeztek. Kossuthról még mit sem tudott senki. Kósza hírek jártak szájról-szájra, hihetetlen dolgokról beszéltek az emberek. Hozzá volt szokva mindenki, hogy az ország állapotáról az országgyűlésen Kossuth referált. Így értesültek a lapok s így a nagy közönség. — Most nem tudott senki bizonyosat, a képviselők legkevésbé, de nagy zavarban is voltak. A ház elnök és két alelnök közül egyik sem jelent meg Debreczenben. (Sokáig, jan. 9-től egészen februárig, Palóczy László, mint kor-elnök vezette a tárgyalásokat s ekkor vette át az elnöki tisztet Almássy Pál.) Még azt is rebesgették, hogy a képviselőház elnökeit, sőt Kossuthot is utközben az ellenség elfogta stb.

Végre január 6-án esti 6 órakor jött meg az örömhír, hogy Kossuth Szoboszlón van. Gyöngéldő, s 7-én d. e. fog Debreczenbe érkezni.

Ki, vagy kik érkeztek jan. 7-ét megelőzőleg városunkba, azt senki sem tudja. Pedig bizonyos, hogy a hazának sok és nagyérdemű fia érkezett meg a nélkül, hogy akár hivatalos fogadtatás, akár valamely ováció történt volna, kocsiból kiszállásuk alkalmával. Ez sokakat sértetett és méltán is sértett mindaddig, míg azt nem látták, hogy e sorsban való részesülés édes mindnyájukkal közös, mert Magyarországnak és így Debreczennek is akkor csak egy embere, egy megváltója, egy istene volt: Kossuth Lajos!

Míg az ő meteorszerű megjelenése végig nem separte Debreczen főutcáját, addig a többi apró bolygó-csillagok észre sem vették. Ki tehet róla ma már, de ez akkor így volt s akkor ez árában sem fordult meg senkinek, a törvényhozó urak közül ezért neheztelni.

Jan. 7-én érkezett meg Kossuth Szoboszló felől; tengerépvárta a szabadságtérre.*) A városházán Szoboszlai Papp István ref. superintendens, Molnár Péter r. kath. préost-plébános és Poroszlay Fridrik polgármester szónoklatokkal üdvözlék; tiszteleg Péli Nagy Gábor, a Hajdu-kerület főkapitánya s több testületek.

Január 9-én a Szilágyi intézet erkélyéről beszél a néphez, melyet szavai óriási lelkesedésre buzdítanak, annyira, hogy pár nap múlva a népfölkelést Besze János, Asbóth Lajos a lezredessel, fényes eredménnyel szervezi. Ez nap foglalta el Windischgrätz Budapestet, — előbb már a békéltető országos küldöttséget letartóztatván. (Majláthot, Deák Ferenczet, gf. Batthyányi Lajost, Lonovicsot stb.)

Jan. 19-én a veres pántlikás önkéntesek hazajöttek. »325-en mentek el« s 14 oda vesztett. Ezekből alakították a debreczeni honvéd-zászlóalj, őrnagyuk: Zurich, századosuk: Simonffy Imre. Jan. 21-én Dembinszkynek fáklyás-zene. Általában a lelkesedés, a haza szent ügye, a kormány és nemzet-gyűlés iránt és azok fogadtatása oly jó hatással voltak az intéző körökre, hogy a képviselőház egyik legközelebbi ülésén Kossuth indítatva érzé magát Debreczennek köszönetet mondani, mit a ház is helyesléssel fogad.

A mészárosok és sertés-vágók két ízben is folyamodnak a tanácshoz, a husárok emelhetése végett, mert drágább lett a vágó-jószág. Kérelmükkel elutasították. A lakásokat néme-

*) Városház-tér.

lyek igen ragasan adják ki; — ezért megro-
vatnak az „Alföldi Hírlap” által, de mivel jó
lakás kevés volt, bankó pedig sok: ez igen ter-
mészetes érték-egyenlítés lehetett. Budapesten
nincs háború s a mézárások egyre emelik a
hus árát, a házi urak pedig annyira tartják
lakásaikat, a mennyire nekik tetszik; csak
éppen Debreczennek róni fel tehát minden kö-
zös erényt hibául: igazságtalanság!

Egyébiránt, ha már K. T. hadsegéd ur
felrója a szalonna-porcziós és pálinka-kupiczás
czivisnek, hogy pénzért adott önnek és ezre-
desének lakást, kérdem én: hát ön isten nevé-
ben szolgálta a haza szent ügyét és nem fo-
gadott el tisztí fizetést, meg lakás-pénzt? To-
vább menve, ha ön annyira emlékeiben tartotta
a hideg kamarát, melyben téli bundája nélkül
majd megfagyott, miért nem jutott olyan dolog
is tudomására, hogy özv. M. G.-né házat, K.
N.-é, R.-né urhölgyek gyermekeikkel, egy len-
nyel kisasszony és S. Gy. író és lapszerkesztő-
vel hónapokon át teljesen ingyen laktak? Sz.
M. urnál U. L. főrendiházi tag családjával
együtt teljesen ingyen lakott, még Amerikából
gyermekei is hálás leveleket írogattak. P. F.
polgártársnál, kinek 16 éves fia mint tüzér
oda volt a csatában, egy nőtlen miniszteri
tiszt annak tanuló szobáját fűtéssel, világítá-
sal, teljesen díjtalanul kapta. K. T. M. urnál
P. A., Cs. L. és J. P. képviselők együtt voltak
szállva, két első még él közülök, tessék meg-
kérdezni tőlük bárkinek, hogy voltak megelé-
gedve a lakás és ellátással, melyért mit sem
kellett fizetni? B. I. főhadnagy K. I. házában,
K. T. A.-nénál egy pénzügyminiszteri tanácsos,
V. F. leánytanító családjánál B. I. képviselő
és testvére — (Petőfi Sándor és b. Eötvös
József is voltak vendégei) állandóan ott lak-
tak, nem győzték Debreczont, lakóit, vendég-
szeretettüket magasztalni; K. M.-nál Perczel
Mór, Gaál tábornok hetekig, Wenkheim, a
Krisztina atyja, hónapokig, a legszivesebb ven-
dég szeretetben részesültek.

Elsorolhatnók még a szives látásnak számla-
tan példait, tanubizonyítást tehetnének róla
azok, akikkel megtörtént, ezeknek könnyebben
is esnék, szebben is vette volna ki magát; de
hiába, a gyűlölet, a bosszu érzete — az —
ugy veszem észre, 43 éven át megerősödik,
míg a hála, az elismerés meleg érzete, az na-
gyon rövid idő alatt elpárolog. De nem is me-
gyek tovább ezen apró kis bizonyítgatások
mezején, hanem befejezem az adatok közlését.

I.) Budavárának 1849. május 21-iki vissza-
vétele után a május 31-kén tartott ország-
gyűlés kimondván, hogy üléseit újra a haza fő-
városában fogja tartani, s ott a tanácskozáso-
kat július 2-kán folytatni, P a l o c z y László-
nak azon indítványa, hogy Debreczen város
közönségének, tanácsának és a főiskola kor-
mányának a nemzetgyűlés tetszését és el-
ismerését jegyzőkönyvileg nyilvánítsa — egy-
hangulag elfogadtatott.

II.) Szász Károly orsz. gyűl. képviselő
az Esti Lapok és Alföldi Hírlapban D e b r e c z e n b e n , j u n . 5 - i k é n czímmel egy szép
költeményben bucsuzik el a várostól, mely
eképen hangzik:

Debreczenben jun. 5-ikén.

Pusztá lettél óh puszták városa,
Vendégeid mind kiköltözének.
Én maradtam az utolsó fecske,
Ajkaimról zeng a bucsu-ének;
A boldogság lakjék együtt veled,
Nálad leljen jó tanyát, fedelet.

Elhagyának hűtelen vendéid,
Hejh csak így jár a világnak sorja.
A balsorsban kértek menedéket,
S a szerencse őket tova hordja
De a boldogság maradjon veled,
Nálad leljen jó tanyát, fedelet.

Nem az első, nem is az utolsó,
Hogy a vándor-madár tova szárnyal,
Csendes fészket elhagyja s felejtí,
Hogyha szebb ág várja édes árnyal.
Hadd menjenek! A boldogság veled,
Nálad lelt az jó tanyát, fedelet.

Kis kunyhóknak szárnyas eresében
Szeret lakni a csendes madár,
Palotáknak arabeszkje mellett
Ritkán rakja fészket ugy e bár?
Azért lakik a boldogság veled,
Ott lelt jó tanyát, csendes fedelet.

Nem mi vittünk neked boldogságot,
Oszd meg a magadét, téged kértünk,
Nem is hozzuk el a boldogságod,
Elég volt már a mit tettel értünk.
Ott maradt a boldogság veled,
Nem hagyja el ő a jó fedelet.

De ha újra — mit ne adjon isten —
Kizaklatnak a szép palotákból,
Felkeressük a puszták kunyhóit
A zajgó világtól távol, távol!
Engeded-e még osztolni veled
Adsz-e újra jó tanyát, fedelet?

Ifj. Szász Károly.

Ország kormányzója Kossuth Lajosnak
1849. évi június 3-án 7697. k. sz. alatt Deb-
reczen város közönségéhez írt levele;

„Azon szives látásért, melyet az ország-
gyűlés és kormány itt székelése ideje alatt,
csaknem félv év óta folyvást tapasztalt: fogadja
a derék város őszinte köszönetem meleg
nyilvánítását. Önök vendégszerető körében szinte
hinnünk kell, hogy inkább csak a fővárostól,
nem pedig az ország szívtől valánk távol. —
Isten megáldotta igaz ügyben emelt fegyvereinket,
s most, midőn országgyűlés és kormány
előbbi székhelyére Budapestre tér vissza, fo-
gadják önök a távozás pillanatában azon
ígéretemet, miszerint főbb gondjaim egyike
leend a város javának, e vidék virágzásának
elősegítése. Addig is, míg ez ígéretemet tettekkel
válthatom be, a város kebelében létező jó-
tékonny intézeteknek szives emlékül következő
összeget ajánlok fel: polgári kórház számára
öt száz pengő forintot; — a két
k i s d e d ő v ő i n t é z e t t ö k k é j e n e k
gyarapítására külön-külön öt-öt száz pengő
frtot; szegények ápoló intézetének ötszáz p.
frtot; összesen kétezer p. frtot, melyet
ezennel Debreczen város közönségének azon
kéressel küldök át, hogy azt a nevezett jóté-
kony intézetek gyarapítására jóakaratom jelölül
szivesen fogadják és engem bizalmukban,
hazafiu jóindulatukban, szintugy megtartsanak,
mint a mikép én édes hazánk érdekében ha-
zafiu buzgalomukra számítok, s e város bol-
dogságának előmozdítását kedves gondjaim közé
sorozom.

Kossuth Lajos,
kormányzó.

Ha az itt közöltek még mindig nem elég
bizonyítékok arra nézve, hogy azon előszere-
tettel ápolgatott felfogás — mely szerint egyes
fősvények, zsarolók, szivtelen és barátságatlan
hitvány lelkű emberek eljárása miatt — egy
egész várost elítélni — helytelen és
i g a z s á g t a l a n d o l o g : akkor már nem
testvérral állok szemben — ki vádol, hanem
bősz ellenséggel, — kit a gyűlölet vakká tőn.

És hogy Debreczont, mert voltak, vannak
és lesznek az ő falain belül is mindig oly em-
berek, — kik a műveltség kellő fokán sem
álva — vétenek ugy a társadalmi illem, mint
az ember-erkölcsi törvények ellen is ezért
külön kitüntetéssel — évtizedek és századokon
keresztül pellengérré állítani és az ország szé-
gyen-piaczán meghurczolni s z a b a d l e g y e n ,
— és hogy ezt bármely ficzko — mihelyt arra
kedve szottyan, untalanul tehesse, az ellen

tiltakoznunk kell. Joga nincs senkinek — még
annak sem, ki oly boldog községében él a
magyar hazának, hol a fentebb jellemzett em-
bertársaink közül egyetlen példány sem talál-
ható, mert még az a birodalom sem ment már
ezektől, melynek kulcsát Szent-Péter őrizi!

Ujdonságok.

Püspök-választás — Bárádon.

Olvasóink bizonyára emlékeznek még
azon báránda levélre, mely elmondta, hogy
miként folyt le Bárádon a püspök-választó
presbyteri közgyűlés. E levélre egy válasz ér-
kezett Bárádról, melyet az »audiat et al-
tera pars« elvénel fogva, kötelességünk kö-
zölni, kijelentvén, hogy mi ez ügyben polemiá-
ba nem bocsátkozunk, de a mit mi László Já-
nos urról — saját tapasztalataink alapján ír-
tunk, azt ezentul is főtartjuk, a válasz többi
részére pedig főtartjuk báránda levelezőnk
azon jogát, hogy e kérdésben — ha ugy tet-
szik neki — nyilatkozzék. A válasz így
hangzik:

A »Debreczen«-nek, szerkesztősége elő-
zékenysége folytán czímre megküldött f. hó
9-diki 240 számában olvasván az »Ujdonságok«
rovatában »Püspök-választás Bárádon« cz.
alatt megjelent báránda levelet, — bár a czikk
érdemét tekintve bátran hagyhatnám azt tel-
jesen figyelmen kívül, — mégis — mint a bá-
ránda lelkészi hivatal ez idő szerinti vezetője
— az igazság érdekében kötelességemnek tar-
tom némely megjegyzéseket tenni az említett
cikkekre, kérve annak szives közvételére a t.
szerkesztőséget, ki — remélem — nem fog vo-
nakodni ama gyűlöletsugallta cikket az igaz-
ság színvonalára redukáló soraim közlésétől,
melyekben a szerkesztőség által a báránda levélnek
elébe bocsátott s pusztán a valódi
tények elferdítésével, sőt több helyen valótlan-
ságokkal teljes »báránda levél« informatója
után írott igen hangzatos, de annál kevésbé
a valódi tényállásnak megfelelő frázisokból
álló bevezetésfélét — érdeme szerint — tel-
jesen figyelmen kívül hagyva, csupán a báránda
levélre vonatkozólag fogom megtenni helyre-
igazító s illetve czáfólo megjegyzéseimet.

Valótlan az, hogy »László János nagy-
bajomi lelkész ur, honnan jött, honnan nem,
azt nem tudjuk, heállított december 3-án a
báránda paróchiára. Meghívókat készítettek a
segédlelkészszel, a meghívókat átadták az egy-
házfinak azzal a megbizással, hogy rögtön jár-
ja be az egyházi előjárókat, hogy d. u. 2 óra-
kor rendkívüli közgyűlésre gyűljenek össze.«
Mert nt. László János ur, a báránda ev. ref.
egyháznak esperesileg kinevezett presbyteriális
gyűlési elnöke decz. 2-án a délutáni postával
hivatalos megkeresést küldött hozzám, hogy
tekintettel arra, miszerint a püspökre adandó
szavazat miatt a közel jövőben ugy is gyűlést
kellene tartani, míg ő most átutazván Bárá-
don — az egyháznak kiadással terhelése nél-
kül megtarthatja a gyűlést, decz. 3-án d. u. 3
órára hívjam össze a presbyteriumot. Az ösz-
szehívás azonban — 2-án d. u. 4 órakor kap-
ván e hivatalos levelet — aznap már fogana-
tosítható nem volt. Így történt, hogy ez egy-
házi csak másnap 3-án d. e. reggeli templom
után kezdte bejárni a presbytereket. Nagyt.
László János ur pedig csak d. u. 1/2 3 órakor
érkezett meg a paróchiára.

Valótlan az, hogy a gondnok a gyűlés
megtartásáról értesítve nem lett volna. Ott volt
neve a presbytereké közt, kikkel együtt ő is
meg lett hívva a gyűlésre. Hogy ő ép ez idő-
ben nem tartózkodott Bárádon, azért talán az
elnökség nem vonandó felelősségre? De meg,
hol van megírva törvényeinkben az, hogy a
presbyterek 24 órával a gyűlésre kitűzött idő
előtt hivandók meg? Hiszen hogy a meghívás
elég jókor történt, bizonyítja az, hogy minden
presbyter, vagy otthon nem léteben családja
értesítve lett, s hogy csakugyan határozatképes
számban jöttek össze a levélíró által »lakatlan,
büzös helyiség«-nek jelzett szobában, mely a
valóságban csak pár hó előtt is kápláni laká-
sul szolgált s most már üresen álló szoba, s

mely a lelkeszlakon levén, a legalkalmasabb helyiségül kínálkozott presbyteriális gyűlési helyiségnek, az eddig e célra használt egyik tanítói előszoba helyett.

Valótlanság a gyűlés lefolyásának egész előadása, mert nagy. László János ur — ki közben megjegyezvén sohasem él ilyen kifejezéssel »azért hívtam össze kigyelmekeket« — egyszerűen csak szavazásra hívta fel a megjelent presbytereket s csak egy presbyter, és pedig nem Bíró János azon kérésére »tessék elmondani, kik a jelöltek« jelentette ki, hogy tulajdonképeni jelöltek nincsenek s így ilyeneket nem nevezhet meg, de miután fel lett reá hiva, tájékozásul röviden előboasztva a leendő püspökben megkívántató képességek megemlítését, minők munkabíró erő s tisztántuli egyház kerület gyöngye a debreczeni főiskola vezetésére szükséges tehetség, jelzé, hogy püspökül szóba hozattak Tóth Sámuel, Szabó János és Kiss Áron; mire következett a bárándi levél amaz egyetlen igaz passzusa, hogy Bíró János szavai után egyhangulag éltették a jelen voltak nagy. Kiss Áron szatmárm. esperes urat, mely tény egy szó ellenvetés nélkül jegyzőkönyvbe vezetett. De valótlanságot foglal már magában a levélíró valóban kulináris azon kifejezése, hogy »László Jánosnak e lelkes fölkiáltásra nagyon megnyult az orra s sietett elkotródni,« miután még a szavazás után 3 tárgy tárgyalatott le s csak akkor zárta be — megköszönve szokása szerint a presbyterek szives megjelenését — nagy. László János ur a gyűlést.

A levélírónak s esetleg hasonérzelmű társainak nagy. László János ur iránt táplált érzelmeire nincs mit reflektálnom, lévén az kinek-kinek saját — helyes avagy helytelen — meggyőződésén alapuló dolga, de hallva ezt, lehetetlen fel nem merülni a kérdésnek »de hát miért?« s keserű fájdalmat nem érezni azon tapasztalatra, hogy »ime! ez is jutalom az egyház szőlőjében önzetlenül munkálkodók számára.«

Végül a levél azon záradékára, hogy másnap a szavazó lap aláírására jövő gondnok sem nagy. László János urat, sem engem nem talált a lelkeszlakon. minden gyanúsítás czáfolatául csak annyit, hogy igenis Kabára mentünk, utazni akarván László J. Pestre a zsinat megnyitására, én pedig Debreczenbe s így ez utunk a szavazás kérdésével semmi összefüggésben sem volt. A gondnok aztán csakugyan 6-án írta alá a szavazó-lapot, de az ő rehabilitálására is megjegyzem, hogy nem követelte az elküldést (miért is?) csak kérdezte, hogy mikor küldöm el azt s az én feleletemre, hogy még most nem, miután esperes ur a zsinaton van, de rá is ér 24-ig, legalább látszólag megnyugodott a szavazó-lap sorsában, mely a levélíró reménye és elvárása nélkül is ott lett volna és lesz is a rendes időre a szavazatszedő bizottság kezében.

Egyebekre nézve fogadja a t. szerkesztőség tiszteletem kifejezését.

B á r á n d, 1891. decz. 12.

Kassay Béla
ev. ref. s. lelkész.

* **Püspök és pap.** A »Debr. Hirlap« is megengedi már annak a valószínűségét, hogy a tisztántuli ev. ref. egyházkerület püspöke Kiss Áron lesz, de malicziából vagy tájékozatlanságból megjegyzi, hogy a debr. ev. ref. egyház nem fogja őt papjának megválasztani, hanem Szabó Jánost. Így aztán megtörténik, hogy Debreczen püspök nélkül marad. Hát mi biztosítjuk a »Debr. Hirlap«-nak az egyedül üdvözítő róm. kath. vallást követő munkatársait a felől, hogy ez nem fog megtörténni, mert mi, a debreczeni ev. ref. egyháznak adófizető és szavazattal bíró tagjai éppen oly nagy többséggel megválasztjuk Kiss Áront debreczeni pappá is, mint a mily nagy többséget nyert a presbyteri közgyűlésen az ő püspök-jelöltsége!

A »Budapesti Hirlap« a következő emlékszik meg a püspök-választás kérdéséről:

»Révész Balint utóda, mint biztos forrásból értesülünk, Kiss Áron esperes lesz, ez a

hetven éven már tullevő, de még mindig erőteljes aggastyán. Az egyházak szavazatait hivatalosan ugyan még csak január hó 10-én bontják fel s akkor konstatálják hivatalosan, mennyi eset a beadott szavazatokból Kiss Áronra, de körülbelől tudva azt, hogy mely egyházak adták szavazatukat Kiss Áronra, melyek ellenfeleire, ma már véglegesen megállapítható Kiss Áron biztos győzelme. Ez a győzelem annyival meglepőbb, mert bár tudták, hogy Kiss Áronnak ritka nagy népszerűsége és tekintélye van a kerületben, de tudták azt is, hogy a Tiszák minden befolyásukat felhasználták megbuktatására, még mindig nem feledvén, hogy Tisza Kálmánt főképp az ő befolyása ütötte el a kerületi főgondnokságtól, melyre pedig a még akkor hatalmas miniszterelnök nagyon is aspirált.»

* **Szabadságharcunk emlékei.**

Kossuthól és Görgeitől származó igen érdekes eredeti kéziratokat kapott Guyon Edgárd gróftól a hős Guyon fiától a 48-as kiállítás. Az egyiket akkor kapta Guyon Rikárd gróf, a mikor Debreczenből az ellenséges seregeken keresztül Komáromba kellett jutnia, hogy átvegye a vár parancsnokságát. Kis szelet papírosra írva a következő sorokat kapta ekkor Guyon Kossuthtól: A magyar kormány nevében ezennel kijelentem, hogy ha e sorok előmutatója Guyon gróf a Csallóközbe való útjában netalán elfogatnék, és bántatlanul szabadon nem bocsátatnék, a legkiválóbb osztrák foglyok közül tiz, névszerint Montecuculi gróf, Erbaes gróf, Fligelli stb. okvetlenül főbe fognak lövetni. Debreczen, 1849. márcz. 10. — A honvédelmi bizottmány nevében. Kossuth Lajos. A második érdekes kézirat Görgeinek az 1849. jan. 22. selmezi csatát megelőző napon Guyon ezredeshez a harcztéren ezerúzával írt rendelete.

— **Betegség a rendőrségen.** A rendőrség kezében meg van a nagy hatalom, mégsem boldogul a szeszélyes fél lappangó nyavalyáival, melyek még a rendőrség hivatalos szobáiba is betolakodnak. Hiában támogatja az ajtófélfát a szemfény Bence, a mogorva Tüti János és a könyörülő szívű tedd ide, tedd oda Mihaszna András bá' — a betegség, az influenza dámona nem kérdi tőlük, hogy szabad-e a bemenet, vagy nem? — Hanem berohan ajtóstól a hivatalos szobába, s mire a rendnek hivatalos tisztelője észreveszi e tolakodó vendéget, akkor már — késő, mert az olyannyira a nyakára telepedett, hogy egyedül csak a meleg ágy puha párnái közt szabadulhat meg tőle. E garázda betegség az — influenza, már eddig is több rendőrtisztviselőt fektetett az ágyba! Sőt már odáig jutottunk, hogy — mint egy nem éppen szava hihető riportter kollégánktól hallottuk, ha így folynak az állapotok, akkor még a »rendőri hivatalokat« is — nem lévén abban hivatalnokok — be kell zárni. . . . Ezen hírek azonban, mely a riportterek létkérdésével függ össze, nem akartunk hitelt adni, mert ha az megvalósulna, akkor mondhatnánk csak el mi — riportterek a jó Shakespeare Hamletjével együtt, hogy: — To be or no to be, that is the question.

* **A szabadelvű klub névtelen szögei.**

Az ujjáalakított és fényesen berendezett szabadelvű klubban is vegyül az élet kellemi közé némi kis üröm. A mily élvezet ugyanis a kormánypárti képviselőknek a fényes termekben kártyázni, billiárdozni és társalogni, — kellemetlen a távozáskor az, hogy a felsőruhákat és a kalapokat nem lehet mindjárt megtalálni, mert meg vannak ugyan ezek számára a kellő számú szögek, de a képviselők nevei nincsenek a szögekhez ragasztva. Emiatt már több kormánypárti képviselő interpellálta meg a szolgát, ki mosolyogva felelte: »Mire való lenne már erre a rövid időre fölragasztani a képviselők neveit, mikor nem tudhatjuk, hogy kik fognak a jövőben is megmaradni? — Majd a választások után föl fogjuk ragasztani a szögek mellé a neveket is. Addig pedig már nem érdekes.«

* **Debreczeni Figaró.** E czim alatt, mint értesülünk, helybeli fiatal hirlapírók egy élcz-lapot szándékoznak megindítani. Kíváncsiak vagyunk reá, hogy ez élczlapon oly kopott vicczeket fognak-e közölni, mint némely debreczeni ujságíró kopott figarója? . . .

* **Pisztoly-párba.** Tegnap reggel két fiatal ember, kik városunk legelőkelőbb köréhez tartoznak, pisztoly-párbajt vívott. Sérülés nem történt. »Cherchez la femme!«

* **A szarkaláb-receptek.** Nem ismeretlen dolog, hogy némely orvos az által is imponálni akar betegének, hogy oly ákombákot ír a receptre, amit a leggyakorlottabb patikus-szem is csak nagy fáradsággal bír kibetűzni. Néha azonban egyáltalán nem lehet kitalálni az orvosi hieroglifeket és gyakran egészen mást olvas ki belőlük a gyógyszerész, mint a mit az orvos akart, a minek a levét persze aztán a beteg issza meg. A bécsi hivatalos lap most figyelmezteti az orvosokat és gyógyszerészeket a receptek olvashatóságára vonatkozó szabályzatokra. — Ezek szerint a receptnek minden részében tisztának és olvashatónak kell lennie. Az olvashatatlant irt receptekre a gyógyszerésznek nem szabad orvosságokat kiszolgáltatnia, míg előbb az orvostól nem kér fölvilágosítást. — Hasonló intézkedésekre nálunk is nagy szükség volna.

* **Életunt csizmadia.** Egy B. L. nevezetű csizmadia segédet társai azért kísérték fel a II. ker. kapitánysághoz, mert a fiu egy nagy »forgó pisztolylyal« erőnek-eréjével ki akarta magát végezni. Az öngyilkos jelölt fiut, kit az keserített el, hogy csizmadia létére nem tudta feltalálni a »perpetuum mobile«-t, forrongó agya lehűtése végett őszárták egy hős »városházi« magánárkába.

* **A választói névjegyzékek.** Szapáry Gyula gróf miniszterelnök, mint belügyminiszter körrendeletet intézett az összes főispánokhoz, hogy az 1892. évre szóló végérvényes választói névjegyzéket e hó 31-éig mulhatatlanul terjesszék föl.

* **Ellopott pénzes postacsomag.** E hó 13-án este Szatmáron 1/28 órakor a vasutnál a Budapestre induló postacsomagnál a pályaudvaron valaki egy pénzes zsákot, melyben állítólag több ezer forint volt, ellopott. A három postaszolgát, kiknek hanyagsága folytán a lopás megtörténhetett, a postafőnök rögtön valatára fogta és este 10 órától reggeli 10 óráig jegyzőkönyvet vett fel. A tolvajnak állítólag nyomában vannak.

* **Az influenza ellenszere.** A legújabb sokat emlegetett influenza elleni szert, a Salipyrus Ridelt, sikerrel használják a berlini kórházakban. A naponta 6 grammos adagokban beadott szer azonos hatás nélkül maradt, legtöbb esetben azonban már 3—5 grammos adagok is javulást idéztek elő. Különös, hogy a különben kellemetlen ízű por a beteg jótékony álomba ringatja, az egészséges embert azonban ez a szer ébren hagyja.

* **Petőfi, Tompa, Abonyi.** Nehogy azt tessék gondolni, hogy a három íróról akarunk írni. Peterschl, Stumpf és Rosenzweig urak azok, a kik a legutolsó hiv. közlöny szerint ötven krajczárért ily jó nevekhez jutottak. Egyébiránt, hogy a történelem is képviselve legyen, Konitska ur nevét Köváryra változtatta.

* **Husárok** megállapítva bejelentve 1891. december 16-tól 23-ig. — 44 kr. Kovács Jánosnál csapó-utca 791. sz. a. — 46 kr. Rác Györgynél czegléd-utca 2599. sz. a., csapó-utca 587. sz. a., Bence Józsefnél csapó-utca 703. sz. a., 50 kr. Rác Györgynél csapó-utca 326 sz. a., a társaságnál Mester-u. 3655., Csapó-u. 240. és 376., könyök-utca 574., kut u. 2323. sz. a. 52 kr. Ungvári Andrásnál piac 1-ső szék, czegléd u. 55. sz. a., dedó u. 125., Mester u. 1113., Tanító-utca 1392, csapó-u. 3162 sz. a., Kovács Jánosnál a hentes székben, a mézáros társaság 18 székiben, valamint a 3 izr. mézárszékben a piacon. Debreczen, 1891. december 15. Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága.

* **Mariska főhercegnő dala.** József főherceg leánya Mária-Dorottya főhercegnő, »Honvédek királydala« című zeneművet írt, melyet az aradi filharmoniai hangversenyen is előadtak. — A dal történetét Thewrewk István következőkben mondja el a főherceg elbeszélése nyomán: — Egyszer egy cigányzenekar segítségért folyamodott József főherceghez. »Pénzt nem akartam nekik adni — mondá ő fensége — segíteni akartam bajukon. — Szóltam Mariskának, hogy komponáljon egy dalt a szegény cigányoknak; — Mariska megtette ezt s mikor a dal meg volt: leírva elküldöttem a cigányoknak: próbáljanak vele szerencsét. A játszás joga egyedül az övéké. Később levelet kaptam tőlük. Nem győztek hálálkodni. Azt írták, hogy mindenki a Mariska dalát akarta hallani, azt játszották s ezért dusan megfizették őket az urak, úgy, hogy nagyon jól megmármost dolguk. A Mariska dala megmentette őket...» Egyszer mind elmondja Thewrewk, hogy a családban a főhercegnőt mindenki Mariskának hívja s valóban alig érthető, miért nevezi a magyar sajtó a kedves, ifjú főhercegnőt mindig Mária-Dorottyanak, a mi oly feszesen hangzik, holott sokkal szebben hangzanék a »Mariska főhercegnő.« S bizonyára név viselőjének is jobban tetszenék így.

* **A debreczeni munkás dalegylet** által f. hó 12-én a »Margit-fürdőben« rendezett dalestélyen felülfizettek a következők: Vinkler Mihály 1 frt 50 krt, Nagy Lajos 1 frt, S. S. 10 krt, Véber Ferencné 30 krt, Móritz Ferencz 1 frt, Glósz József 50 krt, Ács Imre 30 krt, P. B. 10 krt, Freudenfeld Rudolf 1 frt 50 krt, Véber J. 1 frt, Veisz J. 50 krt, Mihálovits István 2 frt, Zichermann Herman 50 krt, N. N. 50 krt. Fogadják a kegyes adakozók a dalegylet halás köszönetét. Zech József, dalegyleti pénztárnok.

* **Pálfy József** a debreczeni főreáliskola új professzorainak egyike, a kinek képírői működése már hat esztendővel ezelőtt is elismerésben részesült, Zádor Lajos kereskedésében két képet állított ki. A nagyobbik, igen sikerült kép alföldi erdőből kijövő ökrös szekeret ábrázol, a mely mellett juhnyáj látható; a kisebbik, „plein air“-ban festett kép pedig aradmegyei magyar parasztot, a mint a pipáját tömi. Közli: Vasverő Rajmund főreáliskolai professzor.

* **Értelemzavaró sajtóhiba.** »A rendőrfőkapitány figyelmébe« cz. tegnapi újdonságunk egyik passusában értelemzavaró sajtóhiba fordult elő, melyet így kérünk értelmezni: »Már az a »többek által« kiállított, merőben izléstelen és megbotránkozató képcsoportozat is, mely a »Szinitanoda« kecses növendékeinek, illetőleg egy néhány kóristán »vattával« kibélelt idomainak esinál — felesleges — reklámot, régóta — rendőrileg konfiskálható lett volna, de hogy még sem tették azt, az ellen nem szólunk, az az ő dolguk, no meg a közönség dolga, mely mint — sajnálattal — kell konstataálnunk, a színházi frivolitásoknak szintén lelkes kedvelője!...«

* **Felülfizetések.** A decz. 12-dikén tartott jogász-tánczestélyen felülfizettek: Puky Gyula kir. táblai elnök ur őméltósága 20 frtot, Kállay Ottóné ő nagysága 3 frtot, Dr. Király Ferencné, Tóby Istvánné, Szöllőssy Imréné urnők, továbbá Dr. Tüdős János, Partos Gyula, Gyenes Lajos, Kronauer Gyula urak 2—2 forintot, Dr. Bacsoni Lajos, Dr. Freund Jenő és N. N. urak 1—1 forintot. Midőn e szives adományokat hírlapilag nyugtázom, azokért a rendezőség nevében legmelyebb köszönetemét fejezem ki. Szűcs Géza bizottsági pénztárnok.

* **A „Pesti Hírlap“** előfizetési felhívását lapunk mai számához mellékelve veszik olvasóink. A »Pesti Hírlap« igen elterjedt lap, s élénken van szerkesztve. Ugy szólván az egyetlen fővárosi napi lap, mely nem áll az ultramontánizmus szolgálatában. E tekintetből is ajánljuk olvasóink figyelmébe!

Bálrendezők figyelmébe! A közelgő farsang alkalmából ajánljuk a »Debreczeni« nyomda-részvénytársaság könyvnyomdáját a bálrendező helybeli és vidéki egyletek, társulatok és iparosok figyelmébe, hol **báli meghívók és tánczrendek** díszes és izléses kivitelben **gyorsan és jutányos árakban** készíttetnek. (Üzlethely: nagy-utcza 1702. sz. Konrád-házban.)

* **Hurka-estély.** Holnap, csütörtökön este. Törő Imre nagy-csapó-utcai vendéglőben, hurka estély tartatik.

A t a p i n t a t.

— Éjszakai idyll. —

A városháza oldala felől jöttek, s a kenyér-piacz felé tartottak; mint lármás beszédjeikből — az éjszakai sötétség daczára is — meglehetett itélni, lehettek vagy hárman-négyen. Megannyi jó borizú hangok... Most egy dalba kezd az imbolygó csapat, melynek tagjai — lépéseiket nagy mértékben cifrázván — több, mint valószínűleg — részegek. — A had közeledését már messziről hallja, ha nem látja is, a kenyér-piaczi kofa-sátorok nemes és hivatott őrizője, a jó öreg Dudás Pista bácsi. Szironyos bundájába meghuzódik óvatosan, mint egy patkány és az utca egyik sötét sarkához támaszkodva, várja a történéndőket. Mert, hogy lesz valami, azt már jó előre sejtí a tapasztalt öreg, kinek kozmás pipa füstölög a szájában és ki hatalmas alabárdot — fokosos botját hívja így — szorongat kezében.

Az imbolygó had végre is elérte a kenyérpiacz-tér első sátrait. Megállanak, elrikolják magukat, de oly vérfagyasztó hangon, mint a zsákmányát bíró indián.

A városháza, adóhivatal s Tisza-ház fedeleire telepedett, csendes szundikaló varjuk felriadva rebbennek fel a sötétlő égboltozat felé, vad vijjogásuk, károgasuk betölti a nedves ködfellegetől nehéz légkört, és Dudás Pista megretten bundájában. Majd elcsendesül minden. A varjuk elhallgattak, a csapat pedig hallgatagon dugja össze fejét. Tanácskoznak, de hangjaik nem hallatszanak el a fűlelő öregig, a kit azonban nemsokára irtózatossá ripegésropogás riaszt fel csendes merengéséből.

— Ah, hát a sátrakat tördelik a gazok! sóhajt fel a sátrak hivatott őre, a ki keseregve miként egykor Márius Carthago romjain, nézi el a »Hajásné« nagyasszonyom sátrának bomlását! Szólni már csak azért sem szól a tapasztalt öreg, mert ismeri a »hallgatás arany elvét«, de meg csak olyan »fene nagy« fütykösöket ne forgatnának kezeikben azok az »átkozott teremtesü« pajkosok. Egy sátor már összetörve, most kezdenek a második szétbontásához a »dühöngő sátorrombolók.« De ezt már még sem nézheti el nyugodt szívvel maga a sátorok hivatott őre sem. Kilépez árnyékból, hogy egy még — sötétebb helyet keressen magának. Majd találván egy ilyet, a biztos rejtékhelyről imily kéré hangon kezd perorálni a dühöngőkkel.

— Hát nem elég, hogy már egyet összetörtetek? — Már a többinek sem hagyhatnák békét? végzi mondókáját nagy szerényen a tapasztalt öreg:

— Hát ki vagy te nyomorult emberi lények leghitványabbja, hogy ily hangon merészelsz velünk — velünk az »ég felszentelt« fiaival beszélni? harsogja felé egy élesen csengő tenor hang.

— E-e-én eme sátrak őrzője, Dudás István bakter vagyok, könyörgöm alássan! — rebegi meghatottan az öreg, s kérem az urakat, hogy —

A had garázda szívü tagjait annyira meghatotta a jó öreg eme váratlan bevallása, hogy be sem várva a »mondóka« végét, távoznak. A »kenyér piaci« széles térre ismét leszáll az »éjszakai csend.« Csak a decemberi szél süvölt egyet-kettőt, de élesen, no meg Dudás Pista bátyánk motyorékol a »romba dől« sátor felett, azzal vigasztalgván magát, hogy:

— »Lám mégis csak jó az a helyes m. kir. rendőri tapintat!«

Paulus.

* Apróságok.

Tündés.

Részeg ember (magában): Már négyszer akartam haza menni innen a korcsmából s még mindig itt vagyok. Hm! és mégis azt mondják, hogy mindenhez csak akarat kell!

Ez is élvezet.

Princzipális (az inashoz, ki rosszul lett a virginiaitól): Hát minek szívsz olyan erős szívart, ha nem bírod ki?

Inas: De hát mikor én is élvezni szeretnék!

Az izraelita iskolában a tanító a bibliai históriát adja elő s éppen azt beszéli, hogy Jákóbot isten mennyire megáldotta földi javakkal; adott neki egy kecskét is...

— Tanító ur (szóal meg egy gyerek) mért nem adott az isten Jákóbnak pénzt, hogy vehetett volna magának kecskét?

— Bolond (felel a tanító) minek nyult volna isten a kecskéhez, mikor volt neki kecskéje is?

A kis Raoul szent Márton napján fél felöltövel jön haza.

— Hová titted a felöltöd másik felét? — támadnak reá otthon.

— Ugy tettem, felel Raoul, mint Szent Márton. A felöltömet ketté hasítottam és egy szegény gyermeknek — eladtam!

CSARNOK.

Egy reporter jegyzőkönyvéből.

Irta: Jan Neruda.

Fordította: ifj. Mórós Pál.

Ha elbeszelném az olvasónak, hogy mint jutottam az alatt következő levelek birtokába, bizonyára engem vagy hazugnak nevezne, vagy a legjobb esetben kikacszogna és hogy előttem sem az egyik, sem a másik nem kívánatos, azt talán mondanom is felesleges. De nem bánom, bármit is gondoljon felőlem az olvasó, én elmondom a tiszta igazságot, s ép azért bevezető történetkémet egész röviden foglalom össze.

Mint a francia és angol regény írók fardhatatlan olvasója, nem keveset csudálkoztam termékenységük felett. »Istenkém, hogy irhat egyetlen ember annyi sok szép dolgot össze.« Gondoltam én a magam egyszerűségében, »bizonyára mások is segítenek neki és aztán a mások munkáit alakítja át a maga izlése szerint.«; azt az állítást, a mi egynemely regény előszavában fel volt említve, hogy ezt vagy azt a regényt valami régi, penészes levél-tárban találták, vagy csak tulvilági lények segítségével kerülhetett napfényre, sokkal inkább allegorikusnak tartottam, mint hogy szó szerint vehettem volna.

Igy számítottam én és nem hittem az előszavaknak. De a phantásiam (biztosítom az olvasókat, hogy igen dús, de meg másodsorban igen keveset bánom, hogy az olvasók hitelt adnak-e, vagy nem — szavamnak) tehát phantásiam már előre kirajzolta nekem, hogy mily pompás volna az, ha hasonló módon hírnévre tehetnék szert.

Valóságos lázzá fajult át azon törekvésem, hogy hirnevéssé váljak. Rabja lettem ennek a vágnak. Éjszaka talált regényekről, drámákról és éposokról stb. álmotam és napközben, bárhová mentem is, az emberek gratuláltak új nagy művemhez, melyet én valahol készen találtam volna, de mégis a magam neve alatt adtam volna ki. Bármily csekély és jelentéktelen dolgot is szívesen vettem volna, a mit már ugyan más megírt, de még nem adott ki, csak találtam volna ilyet!

Ezen a plágium utáni vágyódásom bizonyára előbb-utóbb az ágyba fektetett volna, ha csak nem ez alkalommal — bizonyosan tulvilági hatalmak működtek közre! Egy reggel szokatlanul nyugodt álomtalan alvásból ébredtem fel. Megdörzsölöm a szemeimet, hogy tisztábban lássak, tekintetem az asztalkára esik, és egy papirtekercset látok ott. Talán tegnap tettem volna oda? — Valóban nem emlékezem többé! — beszélék magamhoz, majd kiugrottam az ágyból és közelebb léptem az asztalhoz. A papirtekercs külső borítékára ez volt felírva: »Egy reporter jegyzőkönyvéből.«

Végre tehát kezemben van az, ami után oly sokáig epekedtem!

És anélkül, hogy tovább a papirtekercs rejtélyes eredetéről többet gondolkodtam volna, azon fészületlenül és mosdatlanul, a hogy voltam, belekezdem az olvasásába.

Mily nagyot csalódtam, mivel én valami nagyszerűről álmodoztam; ez pedig arra sem volt érdemes, hogy valaki átolvassa! Sok, hiányos, töredékes vázlatok, miket a reporter, mint napi újdonságíró jegyzett be könyvecskéjébe! Keserű pilula, de megtette hatását!

Rögeszméimről megszabadultam. Csak egy néhány oldal volt érdekesebb és hogy mégis ezen félreismerhetetlenül csodaszzerű könyvnek valami hasznát vegyem, elhatároztam, hogy a nyilvánosság elé hozom ezen részleteket.

Augusztus 1. Este.

Végre az izgalmas nap után ismét itthon vagyok és pedig egy új lakásban. Tagadhatatlanul csinos garçon lakás!

Ugyan a negyedik emeleten, illetőleg a padláson van, de hát az ilyen lakások a leg-egészségesebbek. Nem éppen tágas, de az én butoraim befogadására éppen elégséges. Ágy hely, asztal, bőrönd, szék, egy szekrény a szerkesztőségől lopott könyvek számára és még egy másik szekrény, nem sok tért igényelnek.

Látogatásokat nem fogadok, de feltéve, hogy mégis előfordulna ez az eset, akkor vendémem számára ott van a szék, én pedig — tetszés szerint — vagy az ágyon, vagy a ládán, sőt szorultságból épen az asztalon foglalhatok helyet. Egy szóval türhető lakás. De most néhány gondolat jelet csinálók — — — és levelem a cipőjemet.

Igy! Mily szabad vagyok! Ugy érzem, hogy mikor cipőjemet levettem, csak akkor szűnök meg reporter lenni, a míg a cipő lábaimon van, mindig szeretnék valahová futni és valakit meginterviewolni. Oh pedig megnyitit futkároztam ma is!

(Folyt. köv.)

Különfélék.

* **A doktori új eskümintá.** A tudományegyetem doktori eskümintája nevezetes változáson ment át. Eddig ugyanis egy az ötvenes évek elején meglehetősen rossz magyarsággal szerkesztett eskümintá volt érvényben. Ennek kiküszöbölése végett a bölcsészeti kar mozgalmat indított meg s az egyetemi tanács elfogadta azt az új magyaros eskümintát, melyet Beöthy Zsolt, a bölcsészeti kar dékánja, formulázott. Ez lényegében megegyezik a régivel s legfontosabb újítása az, hogy „tudor“ elnevezést száműzi s helyébe a „doktor“ szót iktatja be. Az egyetemi tanács tagjai ezentúl nem „tudor“-rá, hanem „doktor“-rá fogadják azokat, a kik az esküt letesznek.

Járvány-kongresszus. Habár járványszerű tünete e kornak a kongresszus és alig marad czim, a melynek révén új kongresszust össze lehetne hívni, akadtak, a kiket éppen a kongresszus-járvány vezetett rá, hogy a külföldről behurcolt járványos betegségek ügyében kellene kongresszust összehívni s az 1892. január 5-én tényleg össze is ül Velenczében. Tanácskozásainak tárgya a járványos betegségek s főleg a kolerának behurcolása elleni védekezés lesz.

A világ legnagyobb városa. Érdekesnek tartjuk közölni, a mit ezen csoda városról egy lapban olvastunk. A világ legnagyobb városa, Angolország fővárosa: London. 312 □ kilométer területen fekszik, azaz 48 ezer holdnyi területen. A városon keresztül folyó Themsén 48 hid van. Van 1450 temploma, 2100 kórháza, 2200 postahivatala s 76 színháza. Házzsáma 547.410. Évenként 2000 új ház épül. Vasutjai évenként 200 millió utast szállítanak. Lakosságának száma az 5 milliót meghaladja, tehát majdnem annyi, mint Magyarország népességének egyharmada. Ilyen az újkori Babilon.

Irodalom és művészet.

A Petőfi-társaság vasárnap délelőtt tartotta havi felolvasó ülését az akadémia heti üléstermében. Először Komócsy József emlékezett meg Csiky Gergely elhunytáról. — Utána Bercesényi Béla olvasta fel Palágyi Lajos vendégnek egy költeményét. Majd Endrődi Sándor lépett a felolvasó asztalhoz. A rokonszenves költőt zajos taps fogadta, de még inkább három csinos költeményét. Id. Ábrányi Kornél a művészetről, kritikáról és közönségről mondott el találó észrevételeket. — Bercesényi Béla Abonyi Árpád vendégnek Szibill című rajzát olvasta fel. — A felolvasásokat zárt ülés követte, melyen tiszteleti tagoknak megválasztották Pulszky Ferenczet, Vámbéry Ármint, Teleki Sándor grófot és Északy Károlyt. — A tagválasztó ülés e hó 23-án lesz. Két új tagot választanak. Az ajánlatok e hó 22-ig nyújtan-dók be Szana Tamás titkárhoz.

Színház.

A nemzeti színház Bécsben. A budapesti nemzeti színház intendaturája a bécsi színészeti kiállítás rendező bizottságának felkérése folytán megengedte, hogy a nemzeti színház tagjai Bécsben fellépjenek. A nemzeti színház öt estén át fog Bécsben játszani és a legjobb repertoirdarabokat fogja bemutatni.

Uj színház Zágrábban. Khuen-Hedervary gróf horvát bán e napokban résztvevén a zágrábi horvát nemzeti színház egyik előadásán, ez alkalommal odanyilatkozott, hogy tavaszra egy új színház emelését tervezik, mint-hogy a mostani rozzant színház nem felel meg többé a céljának.

Közigazdaság.

Uj dohánygyár. Az a sokat emlegetett dohánygyár, melyet Pécs, Szegzárd, Tokaj és Arad kértek, végre november 26-án S.-A.-Ujhelyen nyílt meg s míg az 1,500 munkást befoglaló gyári épület elkészül, a volt posta- és táviróhelyiségben helyezték el. — Remélik, hogy az új dohánygyár, továbbá a jövő évben építendő sör- és malátagyár, sokat fog segíteni Zemplénmegye lakosságának sanyaru helyzetén, miután eddigi keresetforrásától, a bortermeléstől, a filloxera majdnem teljesen megfosztotta.

A vetések állása és a mezőgazdasági állapot a földmivelésügyi miniszterhez nov. 28-tól dec. 11-ig beérkezett tudósítások alapján a következő volt: A hetek óta állandóan változó, de többnyire enyhe időjárás a növényzet fejlődésére általában véve jó hatással volt; helyenkint ugyan még most is gyengék a gabonavetések, itt-ott pedig csak most kelnek, mindazonáltal tulnyomólag kielégítőeknek jelezhetők. — A korai buzavetések néhol igen szépen zöldülnek, gyarapodnak, sőt bokrosodni is kezdenek; későiek is többnyire sűrűsödnek,

szórványosan azonban ritkák és foltosak. — A rozs és árpa is a buzához hasonlóan különbözően áll. A repceből sok kiveszett, a megmaradt igen szépen nő és erőteljes. Az őszi vetési munkákat csekély kivétellel befejezték, de általában véve a munka még folyamatban van. Az egerek és férgek helyenkint még mindig tetemes károkat okoznak, néhol a vetéseket már jelentékenyen meg is rongálták. Száraz takarmányokban nincsen hiány, a legelő már csak egyes vidékeken használható, a jószágot már többnyire csak az istállóban tartják. — Németországban november havában, a berlini főkonzul jelentése szerint, az időjárás a növényzet fejlődésére, valamint a szántási munkálatokra is kedvező hatással volt; a vetések jobbra mindenütt kielégítően állanak s csakis szórványosan panaszkodnak, hogy a gabona rosszul kelt és meg nem erősödött.

Kőbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.
December 14.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronkint 300—400 kg-ron felüli súlyban) 45.—46.—. 2) Öreg közép (páronkint 300—400 kg-súlyban) 44.—45.—. 3) Fialat nehéz (páronkint 320 kg-ron felüli súlyban) 47.—47.50 4) Fialat közép (páronkint 251—320 kg-ron, súlyban 46.—47.—. 5) Fialat könnyű (páronkint 250 kg-ig terjedő súlyban) 44.50 45.50 II. Magyar szedett: 6) Nehéz (páronkint 280 kg-ron felüli súlyban) 43.—44.50 7) Közép (páronkint 220—280 kg-ron, súlyban) 43.—44.—. 8) Könnyű (páronkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 41.—43.—. III. Szerbiai: 9) Nehéz (páronkint 260 kg-ron felüli súlyban) 44.—45.—. 10) Közép (páronkint 220—260 kg-ron, súlyban) 43.50—44.50 11) Könnyű (páronkint 220 kg-ig terjedő súlyban) 42.—43.— Sertés létszám: deczem. 9 napján volt készlet 128,589 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízalmai való sertés — — —, malacz (4—11 hónapos korban) felhajtott 1401 drb.

Budapesti gabonatözsde. Deczem. 15-én. Buza tavaszra 11:30 pénz 11:32 áru, őszre — — — pénz. — — — áru. — Tengeri 1892 máj. — jun. 6:18 pénz, 6:20 áru. Zab tavaszra 6:49 pénz, 6:51 áru, őszre — — — pénz. — — — áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 13.80 pénz, 13.90 áru.

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**

Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő, és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

Pályázati hirdetmény.

A debreczeni »Margit«-fürdő intézetben **1892. év január hó 1-től** a rendfentartására nézve egy

ellenőri állás

rendszeresítettik, illő javadalmazás mellett. — Pályázhatik minden 30—60 éves jó bizonyítványokkal bíró intelligens férfi. — Jelentkezhetni a »Margit«-fürdő irodában. 520. 1—4.

Kerestetik.

az értelmesebb osztályból, egy középkorú egészséges nő, éltes öreg ur mellé gondozónak.

Bővebb felvilágosításért levelek 971 Debreczen »poste restante« czimzandók.

Ajánlatok csak saját név alatt vétetnek figyelembe. 5.9. 4—2.

Leszállított árak!
 Leltározás alkalmából december 1-től kezdve
 az összes raktárunkon lévő
női ruhaszöveteket,
 FEKETE DIVATKELMÉKET IS,
színes mosó velezeket,
TÉLI GYAPJU NAGYKENDŐKET,
 trikot derék és gyermek-ruhákat,
 valamint
 szőnyegeket
 Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry és hollandi
SZŐNYEGEKET IS,
f ü g g ö n y ö k e t
 mélyen
leszállított áron

árusítjuk el.
SZABÓ LAJOS FIAI
 DEBRECZEN, RÓZSATÉR.
 508. —9

Rickl József Zelmos
 DEBRECZEN.

Ajánl friss töltésű ásványvizeket u.
 m. Bikszádi, Bártfai, Czigelkai, Csizi jod-
 Emsi Franzensbadi, **Gieshübli**, Glächen-
 bergi, Halli jod, Ivándai, Karlsbadi, Kis-
 singeni, Rákóczy, Koritniczai, Krondorfi,
 Lipiki jod, Margit forrás, Marienbadi,
Mohai Agnes és Stefánia forrás,
 Parádi, Püllnai, Preblaui, Pymonth,
 aczél, **Screbenai** (Bosnia), **Guber** forrás.
Levico és **Roncegnoi arsen** és **vastartal-**
muak, Rohitschi, Selters, Salvator, Said-
 schitzi, Szolyvai, Szulini és Budai keserű
 vizeket.

Továbbá: 104

Lenkencze, olajban tört minden-
féle festékeket és mindennemű

fűszerárukat

a legjutányosabb áron.

Körrejtély. Érdekes,
 nélkülözhetetlen játék a
 hosszú téli estékre. — A
 körrejtély csak akkor vá-
 lódi, ha a gyári jelvény-
 nyel, a Horgonynyal el
 van látva.

Ezer meg ezer szülő dicsé-
 rőleg elismerte a híres

Ho gony-

Köepítészreányek

nagy nevelési értékét; jobb
 játék nem létezik gyer-
 mekek és felnőttek szá-
 mára! Részletesebbet ezek-
 ről valamint a Körrejtély-
 ről képes árjegyzé-
 künkben találni, melyet

minden szállónak meg kellene rendelni, hogy kellő időben gyer-
 mekeik számára igazán alkalmas karácsonyi ajándékot kivá-
 laszthatnak és megrendelhetnek. Az árjegyzékek ingyen és hár-
 mentesen küldetnek szét. — Minden köepítészreány a „Her-
 gony” jelvény nélkül közönséges és kiegészítésére nem alkalmas
 utánzások, ennél fogva mindig 492. (I.) 7-8.

Richter-féle Horgony-köepítészreány

kérendő és csak ilyen fogadandó el. — Minden fi-
 nom játékszer-kereskedésben 35 krtól 5 frt-ig és fel-
 jebb kaphatók.

RICHTER F. AD. és TÁRSA, első osztr. magy. es.
 és kir. szabad. köepítészreánygyár.
 Bécs, I. Nibelungengasse 4. Oltén, Rotterdam, Lon-
 don, E. C., New-York 310. Broadway.

HARMÓNIA RÓL
külön árjegyzék
 kérendő.

STERNBERG A. és Testvére
 Budapest, VII. Kerepesi-ut 36.
 Saját készítményű mindennemű
 VONÓS-, VERŐS-, FA- és RÉZ-FÚVÓ-
 HANGSZERREK és azok alkatrészei.
 Mindennemű hangszerek és zenélő-
 művek javítása és hangolása a
 szakszertű pontosságával eszközölhetik.

436 20-16

NŐI DIVAT TEREM
Kunz József és Társa

cégnél

DEBRECZEN.

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség
 becses tudomására hozni, hogy a jelen

őszi és téli

évadra a

legujabb divatkelmék
 dus választékban raktárra érkeztek,
 melyekből kívánatra saját ujjonnan beren-
 dezett divattermünkben

női öltözékeket

minden igényeknek megfelelően szakkép-
 zett erők által izlésteljesen és jutányosan
 állíttatunk elő.

Vászon, kész fehérnemű és szőnyeg

479 nagy raktárunk —20

Menyasszonyi kelengyék

kiállításához teljes választékot nyujt.

Üzlet áthelyezés.

Van szerencsém becses tudomására juttatni, hogy a hatvan-utczai

üveg-, porcellán- és tükör-üzletemet

a piacz- és hatvan-utczai Tóth Gyula-féle sarokházba, Szabó Zsigmond ur fűszerkereskedés,
 mellé helyeztem át.

Semmi költséget sem kimélve, azt a jelenkor igényeinek megfelelően rendeztem be,
 u. m.: asztali-, író- és függő salon lámpák, asztali üveg-készletek, bor-, viz-, sör-, liqueur-
 befőttes- s gyümölcsös talpas-tálak; porcellán- és majolika-étkezők; thea-, kávé-, mocea- és
 n. oszdó-készletek; továbbá China ezüst disztárgyakkal stb. stb.

Különösen felhívom b. figyelmét az általam bevezetett csillár petróleumra, mely biz-
 tonság-, tisztaság- és égőképesség tekintetében az eddigiek valamennyiét felülmulja, és a mely
 nek literjét 24 kr-ával számítva — kívánatra, havi elszámolás mellett, saját edényeimben
 házhoz is szállíttatom.

Nagyrabecsült pártfogásába ajánlva magamat vagyok

kiváló tisztelettel:

Lám Sandor.

Karácsonyi, ujévi és alkalmi ajándék-tárgyak nagy választékban.

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándékoknak,

valamint minden más alkalmi meglepetésekre hasznos és czélszerű

Porcelán, Chinaezüst, Bronce és Majolika

ujdonságok.

Ditmar Brüner, s hazai gyártmányú

ASZTALI- és FÜGGŐLÁMPÁK, NAP- és VILLAMÉGÖKKEL

porcellán-, ét-, kávé-, thea,

ugyszinte mindennemű

üveg-, ivó- és likör-készleteket nagyválasztékban ajánl

Kaszanyitzky Endre

előbb Kuhinka I. K. Debreczenben.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesíttetnek. Árjegyzékekkel kívánatra bér-
 mentve szolgálok. 15.

A „DEBRECEZENI” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvéllal mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bái- és lakadalmi meghívókat és tánczrendeket
kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat stb
a legizlésesbb kivitelben és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Új vállalatunkat, hol északkelti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZI,”

a szintén elterjedt „**DEBRECEZI HIRADÓ**” és a „**JOGI HETILAP**” is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —
Hirdetések a Debreczen cz. lapban a legjutányosabb árakon közölhetnek.

✎ **Birósági nyomtatványok készletben vannak.** **✎**